

Eduskunta
Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Asia: HE 30/2020 vp, Hallituksen esitys eduskunnalle yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laeiksi tietosuojalain ja henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain 1 ja 54 §:n muuttamisesta

Kuultava: Tietosuojavaltuutettu

Pyydettyinä lausuntonani esitän kunnioittavasti seuraavaa:

Oikeusministeriö on kuullut tietosuojavaltuutettua asian valmistelun aikaisemmassa vaiheessa. Oikeusministeriölle on toimitettu 16.12.2019 päivätty lausunto tässä tarkoitetun hallituksen esityksen luonnoksesta. Luonnoksesta esittämäni huomiot on otettu kaikilta osin huomioon hallintovaliokunnassa käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä. Minulla ei siten ole tältä osin lausuttavaa.

Totean kuitenkin lisäksi, että tietosuojalakiin (1050/2018) esitetään lisättävän uusi 18 a § ja rikosasioiden tietosuojalain (1054/2018) 54 §:ään uusi 3 momentti, joiden mukaisesti yleissopimuksen määräysten noudattamista valvovien viranomaisten välisen tehokkaan yhteistyön varmistamiseksi lisättäisiin tietosuojavaltuutetulle oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä kyseisille valvontaviranomaisille henkilötietoja tai muita tietoja valvontatehtävän suorittamiseksi, jos ne ovat välttämättömiä rekisteröidyn oikeuksien turvaamiseksi tai jos rekisteröity on antanut henkilötietojen luovuttamiseen nimenomaisen suostumuksen.

Tätä oikeutta luovuttaa tietoja valvontatehtävän suorittamiseksi ei kuitenkaan sovellettaisi esitetyn rikosasioiden tietosuojalain 1 §:n 3 momentin mukaisesti Puolustusvoimien, suojelupoliisin ja Rajavartiolaitoksen suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn rikosasioiden tietosuojalain 1 §:n 2 momentin mukaisissa tehtävissä (esim. Suomen sotilaallinen puolustaminen ja kansallisen turvallisuuden suojaaminen). Muutos ei ole suuri huomioiden, että voimassa olevan rikosasioiden tietosuojalain 1 §:n 3 momentin mukaan tietojen luovuttaminen myöskään EU:n jäsenvaltioiden valvontaviranomaisille valvontatehtävien suorittamiseksi EU:n tietosuojalainsäädännön soveltamisalaan kuulumattoman henkilötietolainsäädännön osalta ei ole mahdollista.

Tällä voi kuitenkin olla vaikutusta tiedusteluviranomaisten kansainvälisiä yhteistyöjärjestelyjen ja operatiivisen tiedonvaihdon valvontaan ja valvonnan uskottavuuteen, vaikka tiedonvaihdon tarve ei vielä olekaan konkretisoitunut. Näin erityisesti siksi, että myöskään tiedusteluvalvontavaltuutetulle ei ole säädetty nimenomaista oikeutta luovuttaa salassa pidettäviä tietoja ulkomaisille ja kansainvälisille tiedusteluvalvojille kuten valtuutetun kertomuksessa tuodaan esille (Tiedusteluvalvontavaltuutetun kertomus vuodelta 2019, s. 19, https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Kertomus/Documents/K_14+2020.pdf).